

TERUGBLIK 30 OKTOBER 2019

Mozart, verrassende vernieuwer van traditie

Lezing door Cees Hollenberg en Tom Suters

Cees Hollenberg bracht, samen met Tom Suters, op woensdagmiddag 30 oktober jl. een boeiend programma rond het leven en de werken van Mozart op een bijeenkomst georganiseerd door Cultuur Overdag. Aanleiding was het jaarlijkse Allerzielenconcert onder leiding van Tom Suters waarin dit jaar als hoofdbestanddeel het Requiem van Mozart wordt uitgevoerd.

Cees Hollenberg

Als muziekdocent heeft Cees Hollenberg decennialang ervaring in het hoger onderwijs, en dat was te merken aan de boeiende met veel expressie ondersteunde manier van presenteren. Tom Suters is een ervaren en vakkundige zanger en dirigent die het heeft aangedurfd om dit jaar met een groot projectkoor Mozarts Requiem te gaan uitvoeren. Geen geringe ambitie.

Tom Suters

Cees Hollenberg startte de middag met een gestructureerd verhaal over de wijze van werken en componeren van Mozart, geïllustreerd met toepasselijke muziekfragmenten. Hij liet met name horen hoe de verschillende zang- en orkestpartijen als het ware in een vraag- en antwoord spel met elkaar praten en spelen, en legde de geniale manier uit waarop Mozart dat in zijn composities gestalte gaf.

Te horen was hoe Mozart steeds origineel en verrassend gebruik wist te maken van de karakteristieken van verschillende instrumenten en de registers van de zangstemmen. In het bijzonder vroeg Cees aandacht voor de onconventionele manier waarop de geniale componist Mozart de luisteraar telkens met speelse verrassingen die net even van de conventies afwijken, op het verkeerde been zet, op die manier lichtvoetig en plezierig de aandacht vasthoudend.

Mozart had weinig op met conventies. Vond men de barok muziekstijl van Bach ouderwets? Mozart componeerde zonder enige reserve mooie fuga's in de stijl van Bach. Het *Kyrie* en het *Cum sanctis tuis* uit Mozarts Requiem liet Cees Hollenberg als een perfecte illustratie daarvan horen. En dat was een mooi bruggetje naar de presentatie van Tom Suters.

Tom liet fragmenten uit de film *Amadeus* zien als illustratie bij een boeiend betoog waarin hij 'Wahrheit und Dichtung' rond het verhaal uit de film uiteenrafelde. Dat gaf hem de gelegenheid om in meer algemene zin te vertellen over wat er echt historisch over leven en werk van Mozart bekend is. Zo berust bijvoorbeeld de plot uit de film – die velen voor waar aannemen – dat de grote hofcomponist Salieri Mozart uit jaloezie gedood zou hebben, zeker niet op waarheid. Integendeel, beiden waren goed bekenden van elkaar die elkaar en elkaars werk ook waardeerden.

Vervolgens ging Tom dieper in op de manier van werken van Mozart en in het bijzonder op het tot stand komen van de huidige partituur van het *Requiem*. Mozart schreef dit meesterwerk op zijn sterfbed terwijl hij ook nog andere composities, waaronder *Die Zauberflöte*, aan het afronden was. Het Requiem was dan ook onvolledig bij Mozarts overlijden. Op basis van teruggevonden documenten en aantekeningen heeft men echter het geheel goed kunnen reconstrueren. De beste reconstructie is die van de Britse musicus Richard Maunder. Die versie zal dan ook tijdens het komende Allerzielenconcert worden uitgevoerd. Liefhebbers moeten zich dat niet laten ontgaan. Zaterdagavond 9 november in de Clemenskerk in Nuenen en zondagmiddag 10 november in de Nicolaaskerk in Valkenswaard. Vele van de ruim twintig enthousiaste bezoekers bij de presentatie van Cees Hollenberg en Tom Suters zullen daar zeker bij zijn.